

UPA 2014/160
20.05.2014
Aqqaluaq B. Egede

Med henblik på at unge i vort land kan deltage i en samfundstjeneste, og ikke mindst for at arbejdsløse i bygderne og byerne kan få muligheder for at deltage i en samfundstjeneste, foreslås en debat med henblik på at vi i samarbejde med kommunerne kan gennemføre afdækning af problemstillinger på området.

(Medlem af Inatsisartut Hans Enoksen, Partii Naleraq)

Det er af vital betydning for Inuit Ataqatigiit at vi udover, at forberede en strategi for en bekæmpelse af den voksende arbejdsløshed, også bl.a. har en konkret målsætning om etablering af nye erhvervsgrøner for derved også at skabe jobs til de ledige. I stedet for udelukkende at satse på råstofferne i undergrunden er det nødvendigt, at vi bevarer troen på at vore egne hjemmehørende kan opstarte og udvikle nye arbejdspladser.

Der bliver flere og flere unge som falder ud af uddannelsessystemet. Hvis vi intet gør og ikke skaber nye erhvervs muligheder vil dette blot betyde, at ledigheden fortsat vil være alt for højt, også for den næstkommende generation. I stedet for den alt for store fokus på store erhvervsprojekter, kan fokus også rettes mod en større selvforsyningsgrad og til tiltag som kan sikre og udvikle eksisterende virksomheder, hvilket alt andet lige vil betyde fortsat indtjening og derudover bevirke at pengestrømmen ud af landet vil blive reduceret, samtidig med en kompetenceløft.

Vi har brug for alle arbejdsduelige i samfundet. Også den ufaglærte arbejdskraft som gennem særligt tilrettelagte opkvalificeringstiltag fremover kan virke indenfor social- og omsorgsområdet. Realiteten er jo at arbejdsstyrken i de kommende år vil være faldende, med den konsekvens at der også vil blive mangel på arbejdskraft indenfor social- og omsorgsområdet.

Forslagsstiller Hans Enoksen fra Partii Naleraq's debatoplæg, som også peger på vigtige nødvendige og uundgåelige samfundsreformer, kræver derfor en pligt til at man politisk sætter samarbejdet højt. Det er derfor nu vigtigt at arbejde for en fælles handlings- og strategiplan, som ikke bare er en kopi af Naalakkersuisut's.

Behovet for jobskabelse i samfundet hænger sammen med den voksende økonomiske krise i landet. Derfor skal vi også skabe så mange arbejdspladser som muligt til arbejdsstyrken, naturligvis. Men dette kan ikke ske gennem en dag til dag politik med hovsaløsninger hvor man bare bevilger hundredevis af millioner kroner. Der er i stedet brug for veltilrettelagte og langtidsholdbare løsninger og tiltag.

Inuit Ataqatigiit peger derfor igen på et nødvendigt indsatsområde som vi gentagne gange har rejst de sidste par år. Der er igangsat en stor uddannelsesindsats, men hér ser vi at alt for mange unge studerende arbejder i de virksomheder og brancher som ikke kræver en forudgående faglig uddannelse. Samtidig mangler mange af de arbejdsløse netop disse jobs.

En tvungen ordning med samfundstjeneste rettet mod samfundets unge og mod arbejdsledige er svært at forestille sig. Der er tale om to meget forskellige målgrupper og indsatsen kan være meget forskellig. For de unge må det gælde om at få dem i gang med en uddannelse og for de ledige må det gælde om at få dem ind i opkvalificeringsforløb eller i arbejde.

I andre lande kan vi se hvordan det kan gå, hvis man laver ordninger hvor ledige kommer i jobs med store tilskud fra det offentlige eller helt gratis, som en slags lærlinge. Selve ideen er meget god, hvor man giver den ledige noget at lave og noget at stå op til – indtil de kan få et "normalt arbejde". Problemet har vist sig at være, at arbejdsmarkedet på den måde har vænnet sig til denne nærmest gratis arbejdskraft og dermed har man gjort det ekstra svært at få ledige i arbejde. Derfor må man tænke en ordning med samfundstjeneste meget igennem hvis man vil lave den. Det går ikke at det offentlige er med til at ansætte folk langt under minimumslønnen eller at det offentlige skaber jobs, hvor folk arbejder gratis mod at få offentlig hjælp. Det er ikke en værdig behandling af den enkelte ledige og det er ikke det offentliges opgave at tilbyde arbejdsmarkedet billig eller gratis arbejdskraft.

Det betyder dog ikke at man skal stoppe med at kræve, at de arbejdsparate ledige går i gang med enten en uddannelse og gennem opkvalificeringstiltag tilegner sig et fremtidigt forsørgelsesgrundlag. Inuit Ataqatigiit mener derfor, at der af hensyn til den økonomiske situation, ledighedsbekæmpelsen og behovet for flere hænder i omsorgs- og socialektoren, er nødvendigt med en flerstrengt strategi.

Gennem en skattereform er det endvidere nødvendigt, at løfte det meget omkostningstunge sociale område og derved også rette fokus på forbedring af befolkningens levevilkår. Og så er det væsentligt at virksomhederne hjælper til med at få ledige i gang. Det kan for eksempel ske gennem etablering af lærlingepladser, træningsprogrammer for folk der skal opkvalificeres, halvtidsstillinger eller studentersjobs. Både offentlige og private virksomheder skal bidrage til dette arbejde. Ansvar er fælles.

Det var således inuit Ataqatigiit's bud til denne forespørgselsdebat med en tak til forslagstilleren.